

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
ZA OKRES 6 MIESIĘCY KOŃCZĄCY SIĘ 30 CZERWCA 2017 ROKU

SIERPIEŃ 2017

SPIS TREŚCI

Skrócony rachunek zysków i strat	3
Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów	3
Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	5
Skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Noty objaśniające do skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego	7
1. Informacje ogólne o Banku	7
2. Oświadczenie o zgodności	7
3. Znaczące zasady rachunkowości	7
4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	9
5. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	9
6. Należności od klientów	10
7. Ujawnienia dotyczące instrumentów finansowych	11
8. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	14
9. Sezonowość lub cykliczność działalności	14
10. Emisje, wykup i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych	14
11. Wypłacone (lub zadeklarowane) dywidendy	14
12. Zmiany w strukturze Banku	14
13. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym nieujęte w sprawozdaniu finansowym	14
14. Zmiany udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	14
15. Informacja o akcjonariuszach	15
16. Informacja o toczących się postępowaniach sądowych	15
17. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym	16
18. Jednostki powiązane	16
19. Inne istotne informacje	18

Skrócony rachunek zysków i strat

Za okres	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2017	01.01. - 30.06. 2017	01.04. - 30.06. 2016	01.01. - 30.06. 2016
<i>w tys. zł</i>				
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	329 577	641 594	316 097	622 721
Koszty odsetek i podobne koszty	(66 422)	(124 836)	(64 849)	(125 283)
Wynik z tytułu odsetek	263 155	516 758	251 248	497 438
Przychody z tytułu opłat i prowizji	157 952	299 886	149 007	300 443
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(16 937)	(33 977)	(17 576)	(33 082)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	141 015	265 909	131 431	267 361
Przychody z tytułu dywidend	32 835	32 835	28 926	28 926
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	79 634	152 040	106 656	144 524
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży	10 875	15 861	14 301	20 925
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	3 085	3 377	93 907	93 907
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	(1 027)	3 554	3 404	7 561
Pozostałe przychody operacyjne	5 939	14 316	9 101	22 055
Pozostałe koszty operacyjne	(6 535)	(17 969)	(6 131)	(13 611)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(596)	(3 653)	2 970	8 444
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(265 201)	(585 778)	(278 536)	(566 659)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(18 680)	(35 166)	(17 154)	(35 434)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	25	27	78	87
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(9 273)	(38 943)	(21 212)	(16 006)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(20 518)	(40 111)	(18 375)	(31 512)
Zysk brutto	215 329	286 710	297 644	419 562
Podatek dochodowy	(41 029)	(72 780)	(57 540)	(81 306)
Zysk netto	174 300	213 930	240 104	338 256
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		130 659 600		130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)		1,64		2,59
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)		1,64		2,59

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 7-18 stanowią integralną część skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów

Za okres	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2017	01.01. - 30.06. 2017	01.04. - 30.06. 2016	01.01. - 30.06. 2016
<i>w tys. zł</i>				
Zysk netto	174 300	213 930	240 104	338 256
Pozostałe całkowite dochody, które mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat:				
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	50 276	82 258	(102 023)	(7 428)
Pozostałe całkowite dochody, które nie mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat:				
Zyski aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	1 883	1 883	-	-
Całkowite dochody ogółem	226 459	298 071	138 081	330 828

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 7-18 stanowią integralną część skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej

<i>w tys. zł</i>	Stan na dzień	30.06.2017	31.12.2016
	Nota		
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym		469 006	665 755
Należności od banków		748 300	586 973
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		1 805 514	3 772 162
Pochodne instrumenty zabezpieczające		857	12 244
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		19 480 250	19 072 371
Inwestycje kapitałowe		129 853	125 107
Należności od klientów	6	19 651 446	18 795 341
Rzeczowe aktywa trwałe		333 755	332 336
Wartości niematerialne		1 367 109	1 349 810
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	12 911
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		201 956	199 354
Inne aktywa		206 088	165 356
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia		1 928	1 928
Aktywa razem		44 396 062	45 091 648
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków		2 609 338	2 303 627
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		1 296 396	1 305 614
Pochodne instrumenty zabezpieczające		37 336	39 897
Zobowiązania wobec klientów		32 428 902	34 031 947
Rezerwy		14 382	22 068
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		32 420	-
Inne zobowiązania		1 547 179	664 569
Zobowiązania razem		37 965 953	38 367 722
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		522 638	522 638
Kapitał zapasowy		2 944 585	2 944 585
Kapitał z aktualizacji wyceny		(132 803)	(215 061)
Pozostałe kapitały rezerwowe		2 881 759	2 867 565
Zyski zatrzymane		213 930	604 199
Kapitał własny razem		6 430 109	6 723 926
Zobowiązania i kapitał własny razem		44 396 062	45 091 648

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 7-18 stanowią integralną część skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017 roku	522 638	2 944 585	(215 061)	2 867 565	604 199	6 723 926
Calkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	82 258	1 883	213 930	298 071
zysk netto	-	-	-	-	213 930	213 930
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	82 258	-	-	82 258
zyski aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	1 883	-	1 883
Dywidendy do wypłaty	-	-	-	-	(591 888)	(591 888)
Transfer na kapitały	-	-	-	12 311	(12 311)	-
Stan na 30 czerwca 2017 roku	522 638	2 944 585	(132 803)	2 881 759	213 930	6 430 109

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	522 638	2 944 585	(163 809)	2 858 825	620 227	6 782 466
Calkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	(7 428)	-	338 256	330 828
zysk netto	-	-	-	-	338 256	338 256
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	(7 428)	-	-	(7 428)
Dywidendy do wypłaty	-	-	-	-	(611 487)	(611 487)
Transfer na kapitały	-	-	-	8 740	(8 740)	-
Stan na 30 czerwca 2016 roku	522 638	2 944 585	(171 237)	2 867 565	338 256	6 501 807

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	522 638	2 944 585	(163 809)	2 858 825	620 227	6 782 466
Calkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	(51 252)	-	604 199	552 947
zysk netto	-	-	-	-	604 199	604 199
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	(51 252)	-	-	(51 252)
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(611 487)	(611 487)
Transfer na kapitały	-	-	-	8 740	(8 740)	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	522 638	2 944 585	(215 061)	2 867 565	604 199	6 723 926

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 7-18 stanowią integralną część skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Za okres	01.01. - 30.06. 2017	01.01. - 30.06. 2016
<i>w tys. Zł</i>			
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk netto		213 930	338 256
II. Korekty do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej:		(685 638)	(2 156 804)
Bieżący i odroczone podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym		72 780	81 306
Amortyzacja		35 166	35 434
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych		39 256	18 935
Zmiana stanu rezerw		4 572	(7 336)
Wynik z tytułu odsetek		(516 758)	(497 438)
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów zależnych		(24 145)	(21 724)
Wynik ze sprzedaży inwestycji		-	(74)
Wynik z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych		4 914	2 003
Inne korekty		(5 327)	(21 677)
Przepływy wynikające z zysków z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej		(389 542)	(410 571)
Zmiana stanu aktywów operacyjnych (wyluczając środki pieniężne)		677 302	4 382 917
Zmiana stanu należności od banków		(61 606)	64 968
Zmiana stanu należności od klientów		(898 107)	1 049 678
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		(301 166)	(1 341 118)
Zmiana stanu inwestycji kapitałowych		635	213
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		1 947 421	4 627 439
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających		11 387	1 795
Zmiana stanu innych aktywów		(21 262)	(20 058)
Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych (wyluczając środki pieniężne)		(973 398)	(6 129 150)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		358 721	(4 557 267)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		(1 601 129)	(192 556)
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		(9 218)	(1 629 031)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających		(2 561)	(14 978)
Zmiana stanu innych zobowiązań		280 789	264 682
Odsetki otrzymane		654 240	686 369
Odsetki zapłacone		(126 899)	(128 766)
Podatek dochodowy zapłacony		(49 788)	(86 835)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		5 845	(1 347 780)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(21 497)	(11 175)
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		-	1
Nabycie wartości niematerialnych		(34 803)	(12 105)
Zbycie aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia		-	73
Dywidendy otrzymane		12 467	3 828
Obniżenie kapitału jednostek zależnych		-	129 626
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną		(43 833)	110 248
C. Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wydatki z tytułu spłaty długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego		(48 730)	(30 220)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(48 730)	(30 220)
D. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych		(9 047)	2 733
E. Zwiększenie/(zmniejszenie) środków pieniężnych netto		(95 765)	(1 265 019)
F. Środki pieniężne na początek okresu		672 754	2 354 108
G. Środki pieniężne na koniec okresu (patrz nota 8)		576 989	1 089 089

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 7-18 stanowią integralną część skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne o Banku

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Bank”) ma siedzibę w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem KRS: 0000001538.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł za każda. Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A..

Bank jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation z siedzibą w New Castle, USA. Citibank Overseas Investment Corporation jest podmiotem zależnym od Citibank N.A. z siedzibą w Nowym Jorku, USA, który jest jednostką dominującą najwyższego szczebla.

Bank działa na podstawie obowiązujących przepisów oraz Statutu Banku.

Bank jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym, dla osób fizycznych i prawnych.

2. Oświadczenie o zgodności

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Bank”) zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości MSR 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i z innymi obowiązującymi przepisami. Nie zawiera ono wszystkich informacji wymaganych dla pełnego rocznego sprawozdania finansowego i powinno być czytane łącznie z rocznym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Banku za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku oraz skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133 z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie”) Bank jest zobligowany do publikacji wyników finansowych za okres 6 miesięcy, kończący się 30 czerwca 2017 roku, który jest uznawany za bieżący śródroczny okres sprawozdawczy.

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 21 sierpnia 2017 roku.

3. Znaczące zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzeniu niniejszego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku są zgodne z zasadami (polityką) rachunkowości przyjętymi i opisanymi w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku.

Sporządzenie skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Przy sporządzeniu tego sprawozdania Bank przyjął te same zasady oszacowania, które zastosowano do rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku z uwzględnieniem przyczyn oraz źródeł niepewności przewidywanych na dzień bilansowy.

Najistotniejsze szacunki dokonane za okres 6 miesięcy, zakończony 30 czerwca 2017 roku dotyczą:

- utraty wartości aktywów finansowych,
- wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych,
- świadczeń pracowniczych.

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku zostało przygotowane za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku oraz od 1 kwietnia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku, a dla sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 30 czerwca 2017 roku. Porównawcze dane finansowe zostały zaprezentowane za okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku oraz od 1 kwietnia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, a dla sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich (waluta prezentacji) w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Projekt i status wdrożenia MSSF 9

Bank realizuje prace wdrożenia MSSF 9 pod kierownictwem Komitetu Sterującego, w którego skład wchodzi m.in. członkowie zarządu odpowiedzialni za obszar finansów i ryzyka. W celu potwierdzenia prawidłowości przyjętych założeń Bank korzysta z usług profesjonalnego podmiotu zewnętrznego.

Kluczowym założeniem przyjętym przy sporządzaniu harmonogramu było zapewnienie odpowiedniej ilości czasu na przeprowadzenie przez Bank niezależnego sprawdzenia poprawności przygotowywanych narzędzi. Przegląd ma objąć szeroki wachlarz aspektów, w tym: poprawność metodologiczną przyjętych założeń, ocenę spełnienia wymogów regulacyjnych, adekwatność użytych danych, testy ilościowe oraz poprawność implementacji narzędzi w środowisku produkcyjnym Banku. Wyniki z procesu walidacji, wraz z oceną poprawności wdrożenia do systemów bankowych, przewidziane są na czwarty kwartał 2017 roku.

Ostatnim punktem harmonogramu zaplanowanym na koniec 2017 roku jest seria szkoleń dla pracowników Banku, których zadaniem będzie poszerzenie wiedzy na temat wprowadzanych zmian.

Całość procesu wdrożenia, zgodnie z oczekiwaniami Europejskiego Organu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych jest nadzorowana przez Komitet ds. Audytu.

Klasyfikacja i wycena

Bank dokonał analizy umów posiadanych instrumentów finansowych dla potrzeb oceny ich cech kontraktowych pod względem klasyfikacji i wyceny wg MSSF 9, dla wybranych przypadków trwają jeszcze prace odnośnie finalnej oceny właściwego podejścia do klasyfikacji i wyceny.

Na podstawie dotychczasowej oceny historii oraz planowanego i zakładanego podejścia do form zarządzania pod względem sposobu realizacji przepływów z umów kredytowych Bank ocenia, że z tytułu kryterium modelu biznesowego nie zakładane są istotne zmiany w klasyfikacji i wycenie w porównaniu do obecnie obowiązującego podejścia wg MSR 39. Bank udziela kredytów i innych form finansowania dotychczas klasyfikowanych jako kredyty i należności wg MSR 39 w celu pozyskiwania przepływów kapitałowych i odsetkowych. Sprzedaże są sporadyczne i dotyczą ekspozycji o pogorszonej jakości kredytowej. Tylko w sytuacji przyrzeczenia określonego typu finansowania lub jego udzielenia z zamiarem sprzedaży, Bank zaklasyfikuje tego typu ekspozycje jako przeznaczone do obrotu.

W obszarze detalicznym Bank posiada produkty, w których według wstępnej oceny występuje efekt mnożnikowy. Bank zainicjował prace w celu wypracowania modelu wyceny do wartości godziwej we współpracy z podmiotem zewnętrznym dla produktów klasyfikowanych do wyceny wg wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Na obecnym etapie nie jest możliwa estymacja wpływu tej wyceny na sprawozdanie Banku.

Weryfikacja testu SPPI dla pozostałych produktów jest na końcowym etapie, a potwierdzenie oceny i wniosków Banku powinno zakończyć się w III kwartale 2017 roku. Na podstawie wstępnej oceny Bank nie zakłada w związku z tym konieczności wyceny do wartości godziwej umów kredytów korporacyjnych.

Bank nie nabywał istniejących portfeli, a w ramach dokonywanej restrukturyzacji nie identyfikował sytuacji wymagających usunięcia składnika aktywów z bilansu. Aktualnie Bank analizuje, czy w ramach praktyk restrukturyzacyjnych konieczna jest identyfikacja aktywów o pogorszonej jakości, tzw. POCI.

Wszystkie powyższe aspekty, w celu uzyskania pewności o prawidłowości wniosków Banku oraz zidentyfikowanych obowiązków są weryfikowane przez niezależny profesjonalny podmiot.

Utrata wartości

Bank rozpoczął wdrażanie standardu MSSF 9 w 2016 roku w pierwszej kolejności skupiając się na sprawdzeniu dopasowania istniejących w Banku narzędzi i modeli do wymagań Standardu w zakresie utraty wartości jak również identyfikacji luk w procesach wykorzystywanych do wyliczania odpisów aktualizacyjnych. Program przeglądu objął wszystkie istniejące w Banku produkty i portfele. W świetle zidentyfikowanych potrzeb Bank przyjął harmonogram porządkujący prace implementacyjne.

W ramach zatwierdzonego planu prace wdrożeniowe obejmują zarówno elementy związane z częścią analityczną rozumianą jako rozwój istniejących i budowa nowych narzędzi / modeli oceny ryzyka jak i pracami jakościowymi, w tym dostosowanie wewnętrznych procesów regulujących zarządzanie ekspozycjami kredytowymi, wyliczania i raportowania rezerwy, a w szczególności przygotowanie wewnętrznych dokumentów regulujących te procesy. Bank, dążąc do optymalizacji nakładu pracy założył, iż większość zadań będzie wykonywana równolegle, co umożliwi efektywny przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi instytucji.

Według przyjętego przez Bank harmonogramu prace analityczne są podzielone na dwie główne części. Dla klientów z Sektora Bankowości Korporacyjnej i Przedsiębiorstw Bank koncentruje się na dopasowaniu już istniejących narzędzi używanych do oceny wiarygodności kredytowej klienta do wymagań standardu MSSF 9. Z racji bardzo dobrej jakości portfela kredytowego, a co za tym idzie niskich wskaźników niewypłacalności, największym wyzwaniem jest kalibracja modelu PD Life Time.

W ramach drugiego strumienia prac, dla Sektora Bankowości Detalicznej, Bank nawiązał współpracę z konsultantem zewnętrznym, którego zadaniem jest stworzenie, w oparciu o modele oceny wiarygodności kredytowej klienta, rozwiązania dopasowanego do wymogów standardu. Główny nacisk położony jest na opracowanie jednolitej i spójnej metodologii obejmującej swoim zakresem wszystkie podstawowe produkty Banku. Istotnym punktem prac jest

odpowiednia kalibracja modelu pozwalająca na odpowiednie odzwierciedlenie przewidywanych zmian warunków makroekonomicznych.

W związku z wdrożeniem standardu, zgodnie z wstępnymi szacunkami, w Banku nastąpi wzrost rezerw co, będzie wpływać na współczynniki kapitałowe Banku w najbliższych latach. Przyrost odpisów dotyczy portfela bez utraty wartości i ma dwojakie podłoże:

- a) wydłużenie okresu pokrycia dla koszyka pierwszego (Stage 1) z okresu LIP (Loss Identification Period) do 12 miesięcy,
- b) dla rachunków zakwalifikowanych do koszyka drugiego (Stage 2) obowiązek rozpoznawania strat w całym horyzoncie życia produktu.

Dodatkowa zmienność poziomu rezerw będzie wynikać z uwzględnienia w szacunkach, oczekiwań dotyczących przyszłości, w szczególności zmiennych makroekonomicznych.

W związku z powyższym kluczowym staje się położenie dużego nacisku na jasne i przejrzyste kryteria definiujące Istotny Wzrost Ryzyka Kredytowego (Significant Increase in Credit Risk). Kryteria te powinny być niezmiennie w czasie, dzięki czemu możliwa będzie analiza powodów zmian w wysokości rezerwy. Bank przyjmuje, że powyższe kryteria będą opierać się na aktualnie stosowanych narzędziach zarządzania ryzykiem kredytowym tam, gdzie jest to możliwe.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że wdrażanie przedmiotowych przepisów nie powinno mieć wpływu na model biznesowy Banku.

Rachunkowość zabezpieczeń

Nie wystąpią zmiany w rachunkowości zabezpieczeń w programie stosowanym przez Bank zarówno pod względem charakteru relacji zabezpieczającej, jak również kwotowym. Modyfikacje wynikające z konieczności dostosowania do MSSF 9 sprowadzają się tylko do aktualizacji dokumentacji wewnętrznej i dostosowania właściwych procesów.

4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Informacja dotycząca segmentów działalności przedstawiona jest w Skróconym Śródrocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku.

5. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne

<i>w tys. zł</i>	II kwartał 01.04. - 30.06. 2017	I półrocze 01.01. - 30.06. 2017	II kwartał 01.04. - 30.06. 2016	I półrocze 01.01. - 30.06. 2016
Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych				
inwestycji kapitałowych	-	-	(19)	(90)
należności od banków	(146)	(270)	(361)	(2 421)
należności od klientów	(41 744)	(93 445)	(46 976)	(87 038)
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	-	(1)	(8)	(15)
	(41 890)	(93 716)	(47 364)	(89 564)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych				
inwestycji kapitałowych	4 021	3 937	-	-
należności od banków	163	363	608	3 552
należności od klientów	27 075	47 086	20 939	55 791
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	50	127	36	790
odzyski od sprzedanych wierzytelności, uprzednio spisanych	(14)	45	37	8 162
Inne	1 306	2 902	1 182	2 335
	32 601	54 460	22 802	70 630
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	(9 289)	(39 256)	(24 562)	(18 934)
Utworzenie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(2 850)	(5 731)	(2 569)	(7 980)
Rozwiązanie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	2 866	6 044	5 919	10 908
Wynik rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	16	313	3 350	2 928
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(9 273)	(38 943)	(21 212)	(16 006)

6. Należności od klientów

w tys. zł	30.06.2017	31.12.2016
Należności od podmiotów sektora finansowego		
Kredyty i pożyczki	270 190	293 117
Nienotowane dłużne papiery wartościowe	1 200 133	1 199 671
Fundusze gwarancyjne i lokaty stanowiące zabezpieczenie	307 616	160 349
Łączna wartość brutto	1 777 939	1 653 137
Odpisy z tytułu utraty wartości	(19 576)	(17 810)
Łączna wartość netto	1 758 363	1 635 327
Należności od podmiotów sektora niefinansowego		
Kredyty i pożyczki	16 919 209	16 051 239
Nienotowane dłużne papiery wartościowe	564 646	514 401
Skupione wierzytelności	965 530	1 116 054
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	1 039	1 056
Inne należności*	14 533	18 671
Łączna wartość brutto	18 464 957	17 701 421
Odpisy z tytułu utraty wartości	(571 874)	(541 407)
Łączna wartość netto	17 893 083	17 160 014
Należności od klientów netto razem	19 651 446	18 795 341

*Na dzień 30 czerwca 2017 roku kwota „Inne należności” zawiera należności z tytułu leasingu w kwocie 5 139 tys. zł. (31 grudnia 2016 roku: 0,0 tys. zł).

Na saldo zamknięcia odpisów z tytułu utraty wartości rozpoznanej na należności od klientów składały się następujące kategorie:

w tys. zł	30.06.2017	31.12.2016
Odpisy z tytułu utraty wartości na należności oceniane portfelowo	(264 541)	(227 432)
Odpisy z tytułu utraty wartości na należności oceniane indywidualnie	(249 045)	(252 096)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(77 864)	(79 689)
Odpisy z tytułu utraty wartości razem	(591 450)	(559 217)

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów przedstawia się następująco:

w tys. zł	01.01. – 30.06. 2017	01.01. – 30.06. 2016
Stan na dzień 1 stycznia	(559 217)	(577 396)
Zwiększenia (z tytułu):		
utworzenie odpisów	(93 445)	(87 038)
inne	-	(10 933)
Zmniejszenia (z tytułu):		
rozwiązanie odpisów netto na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	126	775
spisane należności w ciężar odpisów	11 827	19 034
rozwiązanie odpisów	47 086	55 791
sprzedaż wierzytelności	-	15 053
inne	2 173	-
Stan na koniec okresu	(591 450)	(584 714)

Należności z tytułu leasingu finansowego

W IV kwartale 2016 roku podjęta została decyzja o zakupie przez Bank - od Handlowy Leasing Sp. z o.o. – pozostałego, pracującego portfela leasingowego. Wykonanie transakcji nastąpiło ze skutkiem na koniec I kwartału 2017 roku.

Produkty leasingowe pozostały w ofercie Banku i są oferowane w ramach tak zwanej 'otwartej architektury', tj. na podstawie współpracy Banku z podmiotami spoza Grupy.

Pozycja aktywów „Należności od klientów” zawiera następujące pozycje dotyczące należności od podmiotów sektora niefinansowego z tytułu leasingu finansowego:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2017
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	5 139
Niezrealizowane przychody finansowe	-
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego razem	5 139

Na dzień 30 czerwca 2017 roku odpisy z tytułu utraty wartości należności z tytułu umów leasingu finansowego wynosiły 11 tys. zł.

Przychody z tytułu umów leasingu finansowego prezentowane są w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

7. Ujawnienia dotyczące instrumentów finansowych

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych wykazywanych według zamortyzowanego kosztu w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

<i>w tys. zł</i>	30.06.2017		31.12.2016	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa				
Należności od banków	748 300	748 300	586 973	586 957
Należności od klientów	19 651 446	19 642 199	18 795 341	18 813 995
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec banków	2 609 338	2 609 643	2 303 627	2 303 661
Zobowiązania wobec klientów	32 428 902	32 428 418	34 031 947	34 031 387

Z wyjątkiem informacji podanych w tabeli oraz inwestycji w instrumenty kapitałowe dostępne do sprzedaży wycenianych według ceny nabycia, wartości bilansowe pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej są zasadniczo równe ich wartości godziwej ze względu na ich krótkoterminowy charakter.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe dostępne do sprzedaży wyceniane według ceny nabycia nie posiadają ceny notowanej na aktywnym rynku a ich wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić.

Według założeń strategicznych Banku zakłada się stopniową redukcję posiadanych zaangażowań kapitałowych, z wyjątkiem wybranych zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych prowadzących działalność na rzecz sektora finansowego. Poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych.

W I półroczu 2017 roku spośród inwestycji kapitałowych, których wycena wartości godziwej nie była możliwa Bank dokonał zbycia udziałów w spółce Odlewnie Polskie S.A. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Odlewnie Polskie S.A. wynosiła 636 tys. zł., zaś zysk na sprzedaży 3 377 tys. zł.

W I półroczu 2016 roku spośród inwestycji kapitałowych, których wycena wartości godziwej nie była możliwa Bank dokonał zbycia udziałów w spółce Odlewnie Polskie S.A. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Odlewnie Polskie S.A. wynosiła 212 tys. zł., zaś zysk na sprzedaży 932 tys. zł.

Metody wyceny i założenia przyjęte dla celów wyceny w wartości godziwej

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych oblicza się następująco:

- Wartość godziwą instrumentów pochodnych ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzane przed użyciem. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane

możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.

Bank stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:

- do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
 - do wyceny transakcji opcyjnych wykorzystywane są rynkowe modele wyceny opcji,
 - do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
 - do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe;
- Do wyceny transakcji na papierach wartościowych stosuje się bieżące notowania rynkowe lub w przypadku braku notowań, odpowiednie modele oparte na krzywych dyskontowych i forwardowych z uwzględnieniem wartości spreadu kredytowego jeżeli istnieje taka konieczność;
 - Wartości godziwe innych aktywów i zobowiązań finansowych (z wyjątkiem wyżej opisanych) określa się zgodnie z ogólnie przyjętymi modelami wyceny w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem zmian rynkowych stóp procentowych jak i zmian marż dla danego okresu sprawozdawczego.

Wartość godziwa ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

W zależności od stosowanej metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- poziom I: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny pochodzące z aktywnego rynku, na którym dostępne są regularne kwotowania i obroty.
Do rynku aktywnego możemy zaliczyć notowania giełdowe, brokerskie oraz notowania w systemach typu serwisy cenowe takie jak Reuters i Bloomberg, które reprezentują faktyczne transakcje rynkowe zawierane na warunkach rynkowych. Do poziomu pierwszego zaliczamy przede wszystkim papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży,
- poziom II: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane z zastosowaniem modeli opartych na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku i prezentowane w systemach Reuters lub Bloomberg i w zależności od instrumentów finansowych stosowane są następujące szczegółowe techniki wycen:
 - notowane ceny dla danego instrumentu lub instrumentu alternatywnego,
 - wartość godziwą swapów na stopę procentową oraz terminowych kontraktów walutowych oblicza się jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkowe krzywe dochodowości oraz aktualne kursy fixing NBP w przypadku instrumentów walutowych,
 - inne techniki, takie jak krzywe dochodowości oparte na cenach alternatywnych dla danego instrumentu finansowego,
- poziom III: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny wykorzystujące istotne parametry niepochodzące z rynku.

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych prezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej usystematyzowane według powyższych kategorii.

Na dzień 30 czerwca 2017 roku

w tys. zł	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	923 143	882 371	-	1 805 514
instrumenty pochodne	-	882 370	-	882 370
dłużne papiery wartościowe	923 143	1	-	923 144
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	857	-	857
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19 412 661	67 589	-	19 480 250
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	1 025	-	20 273	21 298
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	184 889	1 111 507	-	1 296 396
krótka sprzedaż papierów wartościowych	184 724	-	-	184 724
instrumenty pochodne	165	1 111 507	-	1 111 672
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	37 336	-	37 336

Na dzień 31 grudnia 2016 roku

w tys. zł	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 604 546	1 167 616	-	3 772 162
instrumenty pochodne	-	1 167 134	-	1 167 134
dłużne papiery wartościowe	2 604 546	482	-	2 605 028
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	12 244	-	12 244
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	16 766 272	2 306 099	-	19 072 371
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	838	-	18 965	19 803
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	208 305	1 097 309	-	1 305 614
krótka sprzedaż papierów wartościowych	208 106	-	-	208 106
instrumenty pochodne	199	1 097 309	-	1 097 508
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	39 897	-	39 897

Na dzień 30 czerwca 2017 roku kwota aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu III obejmuje wartość udziału w spółce Visa Inc. w wysokości 20 273 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota ta obejmuje wartość udziału w spółce Visa Inc. w wysokości 18 965 tys. zł.

Sposób oszacowania wartości godziwej uwzględnia wartość akcji Visa Inc. oraz korekty wynikające ze sporów (bieżących lub potencjalnych), których stroną byłaby Visa lub Bank.

Zmiany aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej określonej z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	01.01.-30.06.2017	01.01.-31.12.2016
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
	Inwestycje kapitałowe	Inwestycje kapitałowe
Stan na dzień 1 stycznia	18 965	63 323
Wyksięgowanie wyceny udziałów	-	(63 323)
Ujęcie wyceny udziałów	-	17 355
Aktualizacja wyceny	1 308	1 610
Stan na koniec okresu	20 273	18 965

W wyniku ostatecznej alokacji rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. w 2016 roku Bank rozpoznał wynik na sprzedaży akcji i udziałów mniejszościowych (AFS) w wysokości 92 975 tys. zł, na który składa się wartość otrzymanej gotówki, płatności odroczonej płatnej po 3 latach od daty transakcji oraz wycena akcji uprzywilejowanych Visa Inc.

Poza wyżej wymienionymi aktywami w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazane są aktywa trwale przeznaczone do zbycia, których wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest niższa od wartości bilansowej. W związku z tym wykazane są one w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej, która na dzień 30 czerwca 2017 roku wynosiła 1 928 tys. zł (31 grudnia 2016 roku: 1 928 tys. zł).

W I półroczu 2017 roku Bank nie dokonywał transferu pomiędzy poziomami instrumentów finansowych ze względu na stosowaną metodę ustalania wartości godziwej.

W I półroczu 2017 roku Bank nie dokonywał zmian w zasadach klasyfikacji instrumentów finansowych (prezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej) do poszczególnych kategorii odzwierciedlających stosowaną metodę ustalania wartości godziwej (poziom I, poziom II i poziom III).

W I półroczu 2017 roku Bank nie dokonywał zmian w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany przeznaczenia bądź wykorzystania aktywa.

W I półroczu 2017 roku nie wystąpiły istotne zmiany warunków prowadzenia działalności i sytuacji gospodarczej, które miałyby wpłynąć na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych Grupy, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej, czy po koszcie zamortyzowanym.

Na dzień 30 czerwca 2017 roku nie odnotowano istotnej zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży w stosunku do końca 2016 roku, natomiast wzrost wielkości tego portfela w stosunku do końca 2016 roku wynikał w głównej mierze ze zwiększenia portfela papierów wartościowych denominowanych w walucie EUR.

O spadku wielkości portfela instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu w stosunku do końca 2016 roku zdecydowała w głównej mierze sprzedaż polskich papierów wartościowych denominowanych w złotych.

8. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

<i>w tys. zł</i>	30.06.2017	31.12.2016
Stan środków pieniężnych:		
Środki pieniężne w kasie	405 298	380 757
Rachunek bieżący nostro w Banku Centralnym	63 708	283 587
Rachunki bieżące w innych bankach (nostro, przekroczenia sald na rachunkach loro)	107 983	8 410
	576 989	672 754

9. Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

10. Emisje, wykup i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W I półroczu 2017 roku nie dokonano emisji dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych oraz ich wykupu bądź spłaty.

11. Wyplacone (lub zadeklarowane) dywidendy

Dywidendy zadeklarowane

W dniu 22 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. (dalej jako WZ) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2016 rok, w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 591 887 988,00 zł. Dywidenda ma charakter pieniężny. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosi 4 złote 53 grosze. Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 130 659 600 sztuk.

Jednocześnie WZ postanowiło określić termin ustalenia prawa do dywidendy na dzień 3 lipca 2017 roku (dzień dywidendy) oraz termin wypłaty dywidendy na dzień 20 lipca 2017 roku (termin wypłaty dywidendy).

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego przez Zarząd Banku dywidenda została wyplacona.

12. Zmiany w strukturze Banku

W I półroczu 2017 roku struktura Banku nie uległa zmianie, w tym w wyniku połączenia jednostek, przejęcia lub sprzedaży jednostek zależnych, inwestycji długoterminowych, podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności.

13. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym nieujęte w sprawozdaniu finansowym

Po dniu 30 czerwca 2017 roku nie wystąpiły zdarzenia, nieujęte w tym sprawozdaniu finansowym, mogące w znaczący sposób wpłynąć na wyniki Banku.

14. Zmiany udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych

Szczegółowe zestawienie udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych na dzień 30 czerwca 2017 roku i zmiany w stosunku do końca 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

<i>w tys. zł</i>	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Zobowiązania warunkowe udzielone				
finansowe	15 495 878	14 773 298	722 580	4,9%
akredytywy importowe wystawione	208 753	144 829	63 924	44,1%
linie kredytowe udzielone	13 969 452	13 382 369	587 083	4,4%
gwarancje emisji papierów wartościowych udzielone innym emitentom	1 196 100	1 246 100	(50 000)	(4,0%)
pozostałe	121 573	-	121 573	-!
gwarancyjne	2 341 344	2 132 891	208 453	9,8%
gwarancje i poręczenia udzielone	2 340 637	2 131 868	208 769	9,8%

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
akredytywy eksportowe potwierdzone	707	1 023	(316)	(30,9%)
	17 837 222	16 906 189	931 033	5,5%
Zobowiązania warunkowe otrzymane				
finansowe (lokaty do otrzymania)	11 912	-	11 912	-
gwarancyjne (gwarancje otrzymane)	17 845 903	18 125 921	(280 018)	(1,5%)
	17 857 815	18 125 921	(268 106)	(1,5%)
Transakcje warunkowe z tytułu wymiany walutowej, papierów wartościowych i instrumentów pochodnych (zobowiązania udzielone/otrzymane)				
bieżące*	3 367 730	1 222 536	2 145 194	175,5%
terminowe**	174 562 892	151 423 247	23 139 645	15,3%
	177 930 622	152 645 783	25 284 839	16,6%

*Operacje wymiany walutowej i papierami wartościowymi z bieżącym terminem realizacji.

**Operacje na instrumentach pochodnych: transakcje wymiany walutowej, na stopę procentową, opcyjne.

15. Informacja o akcjonariuszach

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających na dzień 30 czerwca 2017 roku i na dzień przekazania niniejszego jednostkowego raportu półrocznego za I półrocze 2017 roku bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku:

	Wartość akcji (w tys. zł)	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	391 979	97 994 700	75,0	97 994 700	75,0
Pozostali akcjonariusze	130 659	32 664 900	25,0	32 664 900	25,0
	522 638	130 659 600	100,0	130 659 600	100,0

W ciągu I półrocza 2017 roku oraz w okresie od przekazania poprzedniego okresowego raportu kwartalnego za I kwartał 2017 do dnia przekazania niniejszego jednostkowego raportu półrocznego za I półrocze 2017 roku struktura własności znacznych pakietów akcji Banku nie uległa zmianie.

16. Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

W I półroczu 2017 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności lub zobowiązań Banku, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Łączna wartość wszystkich toczących się postępowań sądowych z udziałem Banku dotyczących wierzytelności w I półroczu 2017 roku nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

Łączna wartość zobowiązań Banku z tytułu postępowań sądowych w zakresie zobowiązań w I półroczu 2017 roku nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Bank, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów z tytułu utraty wartości.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Bank utworzone są odpowiednie rezerwy.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2017 roku Bank był między innymi stroną 16 postępowań sądowych, które nie zostały prawomocnie zakończone, związanych bezpośrednio z terminowymi operacjami finansowymi, przy czym w 10 sprawach Bank występował jako pozwany, zaś w 6 jako powód. Żądania i zarzuty w poszczególnych sprawach przeciwko Bankowi oparte są na różnych podstawach prawnych. Przedmiot sporu dotyczy w szczególności ważności zawartych terminowych operacji finansowych oraz wymagalności zobowiązań klienta z nich wynikających wobec Banku, a także potencjalnych roszczeń związanych z ich ewentualnym unieważnieniem przez sąd. Klienci starają się uniemożliwić Bankowi dochodzenie należności wynikających z terminowych operacji finansowych, kwestionują zobowiązania wobec Banku, podważają ważność zawartych umów, a także w niektórych przypadkach żądają zapłaty od Banku. W I półroczu 2017 roku w sprawach związanych z terminowymi operacjami finansowymi, w których Bank występował jako strona pozwana lub powodowa, prawomocnie zakończyły się 2 sprawy, obydwie korzystnie dla Banku.

W I półroczu 2017 roku Bank dokonał istotnego rozliczenia z tytułu sprawy sądowej. W wyniku prawomocnego rozstrzygnięcia sporu Bank zaspokoił zasądzoną na rzecz powoda kwotę w wysokości 5 155 tys. zł.

Bank był stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard i jednym z adresatów decyzji Prezesa UOKiK w tej sprawie. Postępowanie to dotyczyło praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu rynku przedsiębiorcom nienależącym do związków emitentów kart płatniczych, przeciw którym wszczęte zostało przedmiotowe postępowanie. Decyzja Prezesa UOKiK była przedmiotem rozważań w postępowaniach odwoławczych. W dniu 22 kwietnia 2010 roku Sąd Apelacyjny uchylił w całości wyrok SOKiK, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji. W dniu 21 listopada 2013 roku SOKiK wydał wyrok, na podstawie, którego zmodyfikował karę nałożoną na Bank i ustalił jej wysokość na kwotę 1 775 720 zł. W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok SOKiK oddalając wszystkie odwołania od decyzji Prezesa UOKiK, również w zakresie modyfikacji nałożonych na banki kar, na skutek czego została przywrócona pierwotnie nałożona na Bank kara w kwocie 10 228 470 zł. Wyrok jest prawomocny. W dniu 4 kwietnia 2017 roku skarga kasacyjna Banku została przyjęta w trybie przedsądu do dalszej analizy i rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

17. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

w tys. zł	30.06.2017		31.12.2016	
	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku
Kredyty udzielone	369	67	719	-
Depozyty				
Rachunki bieżące	12 428	2 808	10 078	4 216
Depozyty terminowe	4 888	950	5 227	1 000
	17 316	3 758	15 305	5 216

Na dzień 30 czerwca 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku nie zawierano transakcji gwarancji i poręczeń z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Wszystkie transakcje Banku z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zawierane są na warunkach rynkowych.

Koszty pracownicze za I półrocze 2017 roku zawierają koszty z tytułu wynagrodzeń i nagród obecnych i byłych członków Zarządu Banku w wysokości 8 669 tys. zł (za I półrocze 2016 roku: 9 439 tys. zł).

Z zakresu stosunku pracy, spośród umów o pracę zawartych między Bankiem a członkami Zarządu Banku, wyłącznie w przypadku jednego Członka Zarządu jego umowa o pracę zawiera postanowienie mówiące o odszkodowaniu pieniężnym w wypadku jej rozwiązania za wypowiedzeniem lub z przyczyn określonych w art. 53 Kodeksu pracy.

Każdego z członków Zarządu Banku obowiązuje zawarta z Bankiem odrębna umowa o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku rozwiązania stosunku pracy z Bankiem, w okresie 12 miesięcy (w przypadku jednego Członka Zarządu przez 6 miesięcy) od dnia rozwiązania umowy o pracę Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania działalnością konkurencyjną wobec Banku. Z tytułu powyższego ograniczenia Bank będzie zobowiązany do wypłaty Członkowi Zarządu odszkodowania.

18. Jednostki powiązane

Bank jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation, podmiot zależny od Citibank N.A., który jest jednostką dominującą najwyższego szczebla.

W ramach prowadzonej działalności biznesowej Bank zawiera transakcje z jednostkami powiązanymi, a w szczególności z jednostkami wchodzącymi w skład Citigroup Inc. oraz jednostkami zależnymi.

Transakcje z jednostkami powiązanymi wynikają z bieżącej działalności Banku i obejmują głównie kredyty, depozyty, gwarancje, transakcje pochodnymi instrumentami finansowymi.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank, ani jednostki zależne od Banku nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązanymi, które pojedynczo lub łącznie były istotne. Żadna z transakcji z podmiotami powiązanymi nie została zawarta na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Transakcje z jednostkami zależnymi

Należności i zobowiązania wobec jednostek zależnych przedstawiają się następująco:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2017	31.12.2016
Należności		
Kredyty w rachunku bieżącym	3	5
	3	5
Należności		
Stan na początek okresu	5	5
Stan na koniec okresu	3	5
Depozyty		
Rachunki bieżące	98 433	55 279
Depozyty terminowe	351 360	201 314
	449 793	256 593
Depozyty		
Stan na początek okresu	256 593	286 895
Stan na koniec okresu	449 793	256 593
Zobowiązania warunkowe udzielone		
Linie kredytowe udzielone	80 547	50 968

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2017	01.01. - 30.06. 2016
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	5 443	4 331
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	1 266	1 963

Na dzień 30 czerwca 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku na należności oraz zobowiązania warunkowe udzielone jednostkom zależnym nie utworzono odpisów z tytułu utraty ich wartości.

W I połowie 2016 roku miało miejsce obniżenie kapitału zakładowego w jednostkach zależnych Banku. Kapitał zakładowy spółki Handlowy Leasing Sp. z o.o. uległ obniżeniu o kwotę 106 991 tys. zł., zaś kapitał zakładowy spółki Handlowy Investments S.A. uległ obniżeniu o kwotę 24 090 tys. PLN.

Transakcje z pozostałymi jednostkami powiązanymi

Należności i zobowiązania wobec jednostek Citigroup Inc. przedstawiają się następująco:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2017	31.12.2016
Należności	242 844	89 369
Zobowiązania, w tym:	781 677	1 184 307
Depozyty	285 431	204 911
Wycena bilansowa transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi		
Aktywa przeznaczone do obrotu	421 599	823 853
Aktywa z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	857	11 912
Zobowiązania przeznaczone do obrotu	564 464	669 388
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	10 087	26 482
Zobowiązania warunkowe udzielone	390 436	264 347
Zobowiązania warunkowe otrzymane	65 124	68 290
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych (zobowiązania udzielone/otrzymane), z tego:	49 814 486	77 856 118
Instrumenty stopy procentowej	32 809 026	68 946 263
Instrumenty walutowe	16 133 802	8 439 712
Transakcje na papierach wartościowych	721 891	195 488
Transakcje związane z towarami	149 767	274 655

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2017	01.01. - 30.06. 2016
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	20 972	11 374
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	19 828	33 619

Bank osiąga dochody oraz ponosi koszty z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z jednostkami Citigroup Inc. w celu zabezpieczenia ryzyka rynkowego. Są to transakcje przeciwstawne (back to back) do transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z pozostałymi klientami Banku oraz domykające pozycję własną Banku związaną z ryzykiem zmiany parametru rynkowego (stopa procentowa, FX), przy czym element stały, jak np. marża nie jest domykany w związku z nie generowaniem ryzyka na tych transakcjach. Na dzień 30 czerwca 2017 roku wycena bilansowa netto transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi wynosiła (152 095) tys. zł (31 grudnia 2016 roku: 139 895 tys. zł). Okresowo Bank przeprowadza kompresję portfeli transakcji na instrumentach pochodnych, będącą jedną z technik ograniczania ryzyka takich transakcji, zalecanych przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji oraz rozporządzenia wykonawcze (Rozporządzenie EMIR). Dotyczy to w szczególności portfeli przekraczających 500 transakcji na instrumentach pochodnych, zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia EMIR.

Ponadto Bank ponosi koszty i uzyskuje przychody z tytułu zawartych pomiędzy jednostkami Citigroup Inc. i Bankiem umów dotyczących wzajemnie świadczonych usług.

Koszty poniesione i naliczone (uwzględniające odzwierciedlony w kosztach Banku podatek VAT) w I półroczu 2017 roku z tytułu zawartych umów dotyczyły w szczególności kosztów z tytułu świadczenia na rzecz Banku usług związanych z utrzymaniem i wsparciem bankowych systemów informatycznych oraz wsparciem doradczym i ujmowane są w kosztach działania i kosztach ogólnego zarządu; przychody dotyczyły w szczególności świadczenia przez Bank na rzecz tych jednostek usług związanych z przetwarzaniem danych i prezentowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

<i>w tys. zł</i>	01.01. – 30.06. 2017	01.01. – 30.06. 2016
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	98 792	94 172
Pozostałe przychody operacyjne	4 712	5 289

W I półroczu 2017 roku miała miejsce kapitalizacja nakładów inwestycyjnych związanych z pracami nad modyfikacją funkcjonalności systemów informatycznych Banku. Łączna kwota płatności na rzecz podmiotów Citigroup Inc. z tego tytułu wyniosła 29 156 tys. zł (w 2016 roku: 11 229 tys. zł).

19. Inne istotne informacje

Zmiany osobowe w organach Banku

W dniu 22 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało w skład Rady Nadzorczej na 3 letnią kadencję Pana Marka Belkę i Pana Marc Luet, oraz powołało na kolejną 3 letnią kadencję Pana Stephen R. Volk.

podpisy Członków Zarządu

21.08.2017 roku Data	Sławomir S. Sikora Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
21.08.2017 roku Data	Maciej Kropidłowski Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
21.08.2017 roku Data	David Mouillé Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
21.08.2017 roku Data	Barbara Sobala Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
21.08.2017 roku Data	Witold Zieliński Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Dyrektor Finansowy Stanowisko/funkcja Podpis
21.08.2017 roku Data	Katarzyna Majewska Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
21.08.2017 roku Data	Czesław Piasek Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis